

Dana 19. lipnja 2008. Vijeće sigurnosti UN-a je usvojilo Rezoluciju 1820 kojom se osuđuje korištenje silovanja i drugih oblika spolnog nasilja, te se pozivaju države na procesuiranje odgovornih za spolno nasilje i osiguravanje zakonom predviđene zaštite za žrtve takvog nasilja. Rezolucija mijenja zakonodavno i političko okruženje u pristupu spolnom nasilju u oružanom sukobu određujući da je takvo nasilje taktika rata za čije suzbijanje se zahtjeva plansko vojno i policijsko reagiranje.

Republika Hrvatska je napravila pozitivan reparacijski iskorak donošenjem Zakona o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu. Zakonom se uređuje jednokratna naknada kao i mjesečna naknada za žrtve seksualnog nasilja tijekom rata. Također, osobe mogu ostvariti različita prava koja se tiču psihosocijalne pomoći; pravne pomoći; zdravstvene pomoći; medicinske rehabilitacije; liječničkih sistematskih pregleda; obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja; smještaja u ustanovu za pružanje podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji i drugim osobama. Prema podacima koje je Pravobraniteljici za ravnopravnost spolova dostavilo Ministarstvo hrvatskih branitelja, od dana stupanja na snagu Zakona, Ministarstvo je zaprimilo ukupno 215 zahtjeva za stjecanje statusa žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu i ostvarivanje prava koja po tom osnovu proizlaze iz Zakona. Do kraja 2017., Povjerenstvo je donijelo 212 rješenja, od toga 132 pozitivnih i 76 negativnih. U 4 predmeta došlo je do obustave upravnog postupka uslijed smrti stranke. Prema evidenciji Ministarstva hrvatskih branitelja do 31.12.2017., ostala su neriješena svega 3 zahtjeva od kojih su 2 zaprimljena krajem 2017.

Broj žrtava seksualnog nasilja povezanog s ratom u Hrvatskoj nije poznat, jer većina počinitelja ratnog zločina počinjenog seksualnim zlostavljanjem je i dalje nepoznat, pojedine žrtava su preminule, ili napustile zemlju, a u tri godine od primjene zakona nije bilo stručnih rasprava nije javnih promocija Zakona. Postoji osnovana zabrinutost da se zbog straha i društvene stigme velika većina žrtava seksualnog nasilja ne usudi prijaviti ovu vrstu nasilja. Pretpostavlja se da za svaki prijavljeni slučaj silovanja povezanog s nekim sukobom, 10 do 20 slučajeva prođe neprijavljeno. Određeno zanemarivanje u procesuiranju takvog ratnog zločina vidljivo je, imajući u vidu da od oko 200 žrtava / preživjelih koji su se prijavili za status žrtve seksualnog nasilja prema Zakonu o pravima žrtava seksualnog nasilja u vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu, samo jedna petina (oko 30 slučajeva) dala je izjavu pred državnim odvjetništvom ili policijom.

Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću na Međunarodni dan eliminacije seksualnog nasilja u oružanom sukobu prisustvuje radionici u organizaciji Trial International-a o jačanju brbe protiv nekažnjivosti seksualnog nasilja u sukobu. Program radionice dostupan na poveznici:

<https://trialinternational.org/sexual-violence-in-conflict-strengthening-the-fight-against-impunity/>

(lang:50001:en)/(yams-select:50001)